

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 06.09.2017
Vår ref.: 2017/7921
Arkivnr.: 461.2

IVAR IKS
Postboks 8134
4069 Stavanger

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Tillatelse til utslipp av lensevann til Indre Vågen, Sandnes kommune

Fylkesmannen i Rogaland gir i medhold av forurensningsloven § 11 og 16, IVAR IKS tillatelse til utslipp av lensevann fra opprydding i forurenset grunn i forbindelse med etablering av ny pumpestasjon i Indre Vågen, Sandnes kommune. Tillatelsen gis på visse vilkår og gjelder i en begrenset periode.

Vi viser til søknad av 04.07.2017 og opplysninger gitt i e-post 11.08.2017.

Bakgrunn

Cowi AS (Cowi) søker på vegne av IVAR IKS (IVAR) om tillatelse til utslipp av rensed lensevann til Indre Vågen i Sandnes kommune. Utslipet kommer som en følge av opprydding i forurenset grunn i forbindelse med bygging av ny pumpestasjon på tomten der Havnelageret i Sandnes var tidligere, gnr 111 bnr. 253.

Det ble påvist forurensning over normverdi i den øvre meteren i to prøvepunkt. Begge prøvepunktene var under parkeringsplassen ved Havnelageret. Påvist forurensning er tyngre oljeforbindelser (C16-C35) tilsvarende tilstandsklasse 3 (middels). Massene kan gjenbrukes innenfor tiltaksområde. Forurenset masse som ikke disponeres på eiendommen eller overskrider akseptkriteriene, leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg.

Sandnes kommune har gitt tillatelse til graving i forurenset grunn i samsvar med kapittel 2 i forurensningsforskriften. Vilårene for utslipp av lensevann til Indre Gandsfjorden settes i egen tillatelse fordi dette skal ledes direkte til resipient etter rensing.

Fylkesmannens vurdering

I følge søknaden viste den miljøtekniske grunnundersøkelsen at det var tyngre oljeforbindelser i tilstandsklasse 3 i massene under parkeringsplassen. Ellers var forurensning i massene under normverdi.

Lensevannet skal ledes gjennom 2 stk. 10 m³ containere og oljeutskiller før utslipp. Vannet skal på denne måten ha minimal påvirkning på resipienten. Fylkesmannen vurderer det slik at omfanget av utslippet er begrenset og skal foregå i en avgrenset periode.

Målet med utslippstillatelsen er å begrense utslipp av tungmetaller og miljøgifter til en allerede belastet resipient. Vi har derfor sett på hvilke grenser som kan aksepteres (av Stavanger kommune og IVAR) tilført offentlig avløpsnett og hvilke grenser som er satt generelt av Miljødirektoratet (COWI rapport datert 17.12.12 – Beregning av forurensning fra overvann) for når overvann regnes som forurenset.

De omsøkte utslippsparemetre legges til grunn. Grenseverdiene i søknaden er de samme som Fylkesmannen gav til utslipp av lensevann i forbindelse med bygging av Sandnes rådhus i brev datert 10.05.2017. Parametrene er gitt i tabell 1, s. 5.

Naturmangfold

Naturmangfoldloven (NML) krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet

I følge temakart-rogaland¹ er det i Indre Gandsfjorden registrert flere områder med skjellsand. Området er også registrert som fredningsområde for anadrom fisk og hele Gandsfjorden er gyteområde for torsk.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Område 0242010800-2-C Gandsfjorden-indre, er i henhold til Vann-Nett beskyttet kyst/fjord. Den økologiske tilstand er moderat og kjemisk tilstand oppnår ikke god. Forventet tilstand for vannforekomsten for 2022 – 2027, økologisk tilstand god og kjemisk tilstand oppnår god.

I henhold til Resipientundersøkelser Stavangerhalvøya, 2011-2012, Rapport IRIS – 2012/204 er vannlokaliteten/stasjonen 10 i Gandsfjorden Indre plassert helt innerst i Sandnes havn nær utløpet av Storåna. Dette er helt i nærheten av der lensevannet vil bli sluppet ut. Rapporten sier blant annet følgende om lokaliteten:

«Den er ikke vurdert for økologisk tilstand men miljøgifter er målt både i vann og sediment. Kjemisk tilstand vurderes som Dårlig basert på registreringer av 4-oktylfenol i sedimentet, men forhøyede konsentrasjoner av miljøgifter ble ikke registrert i vannprøver. Sedimentet var svart og bløtt og luktet sterkt av H₂S, noe som betyr at oksygenforholdene er dårlige til tross for at det er svært grunt.»

Miljøpåvirkning

Området ved utslippet er allerede påvirket av tidligere aktivitet. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til vilkårene gitt i denne tillatelsen, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet. Eventuell forringelse av vannmassene vil være kortvarig og avgrenset rundt utslippspunktet.

---

¹ www.temakart-rogaland.no

Etter en samlet vurdering av samfunnsnytte, arbeidets omfang, planlagt utførelse og begrenset varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten.

Vedtak

Fylkesmannen gir, med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 16, IVAR IKS tillatelse til utslipp av rensed lensevann i en avgrenset periode.

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelse av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for- øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 – 12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften.

Utslipet skal gjennomføres på en måte som medfører minst mulig belastning på resipienten. Arbeidene skal gjennomføres i henhold til vilkårene gitt nedenfor.

På grunn av tidspress er det ikke mulig å kunngjøre søknaden før arbeidet begynner. Etter vår vurdering kan søknaden behandles forenklet og vi viser derfor til forurensningsforskriften § 36-9 punkt a) i 2. ledd. Tillatelsen kunngjøres på Fylkesmannens hjemmesider www.fylkesmannen.no/rogaland/.

Klagerett

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger eller på e-post til fmropost@fylkesmannen.no

Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for vår behandling av blant annet søknader om tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler med dette fastsetting av gebyr på kr 19 700,- for vår behandling av denne saken, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Eventuelle merknader til varsel om gebyr skal sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
fung. fylkesmiljøvernssjef

Mariann Størksen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Mariann Størksen
Saksbehandler telefon: 51 56 89 06
E-post: fmrosto@fylkesmannen.no

Kopi til:
Cowi AS   Haugåsstubben 3   4016   STAVANGER

Vilkår

1. Tillatelsen gjelder følgende arbeid

Utslipp av rensed lensevann fra opprydding i forurenset grunn i forbindelse med bygging av ny avløpspumpestasjon i Indre Vågen i Sandnes kommune. Fylkesmannen har lagt opplysninger som er framkommet i søknad om utslipp av lensevann til Indre Vågen i Sandnes, av 04.07.2017. I tillegg er også supplerende opplysninger om enkelte forhold i arbeidet gitt i e-post av 11.08.2017 lagt til grunn.

2. Tidsavgrensning

Arbeidene som medfører pumping av lensevann fra forurenset grunn skal være gjennomført innen 01.02.2018.

3. Ansvar

Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene om vilkårene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene.

4. Internkontroll

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.

5. Rensing av lensevann

Byggegropsvannet skal gjennomgå følgende rensing:

- a) Vannet skal ikke slippes ut til resipient før det foreligger resultater av vannprøve som tilfredsstillende de satte grenseverdiene. Dersom vannet overskrider grenseverdiene skal ytterligere tiltak utføres i samråd med miljøgeolog. Vann som overskrider grenseverdiene skal ikke slippes ut, men må eventuelt ledes i omløp for å gjennomgå rensetrinnene på ny. Oversikt over grenseverdier er vist i tabell nedenfor.
- b) Med grenseverdi på 400 mg/l for suspendert stoff må verdiene for de andre parametrene være oppfylt.
- c) Utformingen av renseløsning skal reguleres etter erfaring med vannmengde og mengde finstoff i massene som graves ut. Dette skal gjøres i samråd med miljøgeolog. Renseløsningen skal reguleres slik at satte grenseverdier for utslipp til resipienten ikke overskrides.
- d) Vannet skal i utgangspunktet føres gjennom to containere for tilstrekkelig sedimentering. Det skal være flere containere i beredskap dersom det viser seg at dette ikke er tilstrekkelig.
- e) Vannet skal deretter ledes gjennom oljeutskiller før utslipp.

6. Prøvetaking

- a) Det må foreligge analyserte vannprøver som tilfredsstillende renskravene, jf. tabell 1 før utslipp til sjø kan starte. Tungmetallene skal analyseres på filtrert prøve.
- b) Prøvetaking skal utføres på tidspunkter som er representative for vannkvaliteten, dvs. i løpet av arbeidsdagen.
- c) Når renseseffekten er tilfredsstillende, kan prøvetaking skje ukentlig. Ved gode prøvetakingsresultat over en lengre periode (flere uker) kan hyppigheten av prøvetakingen reduseres. Fylkesmannen skal i tilfelle godkjenne denne endringen.
- d) Rensetiltakene skal vurderes på ny dersom renseseffekten ikke er tilfredsstillende.

- e) Det skal etableres rutiner for kontroll av slamnivå i sedimenteringskontainerne, slik at disse blir tømt før slammengden blir så stor at de ikke virker etter sin hensikt.
- f) Slam fra kontainerne skal leveres til godkjent mottak.
- g) Anlegget skal ha daglig tilsyn av kvalifisert personale. Dette skal dokumenteres.

7. Avvik

Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.

8. Ferdigrappport

Når arbeidene er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og der en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Rapporten skal sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.

Tabell 1 - Grenseverdier for vann for utslipp til Indre Vågen i Sandnes kommune.

Parameter grenseverdi (mg/l)

Parameter	Grenseverdi (mg/l)
Suspendert stoff	400
Bly	0,05 ²
Kadmium	0,002 ²
Sink	0,5 ²
PCB	0,00001 ³
Sum PAH ₁₆	0,0002 ³
Naftalen	0,5 ²
Fluoren	0,03 ²
Fluoranten	0,025 ²
Pyren	0,0001 ²
Benzo(a)pyren	0,0001 ²
Benzen	0,2 ²
Xylener	0,005 ³
Olje (alifater)	50 ⁴

² Miljøkvalitetsstandard for kystvann (maksimalverdi, MAC-EQS) i Miljødirektoratets veileder M-608/2016 ganget med en faktor på 4.

³ PNEC-verdier fra Aquateam (2007), «Oppdatering av bakgrunnsdata og forslag til nye normverdier for forurenset grunn» ganget med en faktor på 4.

⁴ Sandnes kommunes grenseverdi for påslipp til kommunalt nett, se gravetillatelse.

Viktig: Med grenseverdier på 400 mg/l for suspendert stoff må verdiene for de andre parameterne vær oppfylt.